

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An, & quando in dubio judicandus quis sit irregularis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

quæ expresso jure non fuerit inducta; in dubio autem facti, vel juris irregularitas non est jure expresso inducta: ergo tunc non incurritur. Unde ad hæc Pontificia jura concilianda distinguunt DD, inter dubium juris, & facti, & inter dubium in casu homicidii, & dubium in aliis materiis extra homicidium, & pro ratione, & qualitate dubii discurrunt, & opinantur, ut alibi insinuatum est. His præmissis.

381 R. Ad Q. 1. In dubio juris, quo dubitas, an lata sit irregularitas, non es judicandus irregularis. Ita Suarez l. c. Sanch. l. 1. cap. 10. n. 42. Molina tr. 3. de justit. D. 67. n. 5. Palao D. 6. p. 3. Coninch D. 18. dub. 2. n. 11. Sayrus, Avila, Rebell. aliique. Ratio est, quia juxta *cap. is, qui citt.* irregularitas non incurritur, nisi sit in jure expressa: atqui in dubio juris, quando post diligentem inquisitionem dubitas, an in jure tali facto imposita sit irregularitas, non est hæc comparatione illius in jure expressa, cum ipsum jus sit dubium: ergo non incurritur.

Conf. 1. Nemo tenetur ad legis observantiam, nisi talis lex sit illi sufficienter promulgata: at tibi ita dubitanti lex irregularitatis non est sufficienter promulgata, hoc ipso quod tibi non constat, eam esse jure expres-

sam; imò qui post adhibitam sufficientem diligentiam ad rei veritatem indagendam, & ad dubium deponendum, nec illam invenire, nec dubium deponere potest, censetur ignorantia invincibili laborare: sed qui invincibiliter legem ignorat, non tenetur lege: ergo.

Conf. 2. Taliter dubitans in foro externo, si non constet de jure imponente irregularitatem, non damnatur tanquam irregularis, cum Judex juxta jus sententiam proferre debeat: ergo neque in foro conscientie damnandus est tanquam irregularis; cum mitius agatur in conscientie foro, quod est forum animæ, & misericordie, quam in foro externo, quod ad solam delicti punitionem tendit.

R. 2. In dubio facti homicidii, 382 quando scilicet dubitas, an tua actione, consilio, vel auxilio homicidium perpetraveris, anue verus fueris homicida, habendus, & judicandus es irregularis. Ita cum citt. AA. docent Navar, Covar. Azor, Valent. Salas, & alii, constatque id ex citt. *cap. significasti*, & *cap. ad audientiam*, ubi expressè deciditur in dubio facti homicidii abstinendum esse à celebratione, & sic dubitantem pro irregulari habendum esse; & quidem, ut cum aliis notat Sanch. pro utroque foro. Nec obstat, quod

quòd irregularitas Statuatur in pœnam, & sic indigeat Judicis sententia; nam etsi statuatur in pœnam; est tamen talis pœna, quæ suapte natura non indiget aliqua Judicis sententia; atque adeò jus eam inducens ita statuere censetur, ut ex ipso facto oriatur in utroque foro, uti colligitur ex cap. ad audientiam citt. de utroque fero loquente.

An autem in dubio facti etiam in aliis materiis extra casum homicidii idem sit dicendum, discrepant DD. Non pauci cum Panormit. Sylvest. Tabien. Vasq. Sayro, Covar. Valent. affirmant, idem asserendum esse de alio quocunque dubio facti etiam in aliis materiis, eò quòd allata Pontificis ratio, quòd scilicet in dubio tutior pars sit eligenda, æquè procedat in aliis materiis, ac in homicidio.

383 Nihilominus complures cum Suarez l. c. S. 6. Palao. l. c. Bonnac. l. c. Navar. cap. si quis autem n. 41. dist. 7. Coninch, Avila, Salas, Henriq. Filliuc. Sanch. aliisque docent probabiliùs extra dubium homicidii neminem esse irregularem censendum. Ratio est 1. quia juxta citt. cap. Ad audientiam, & cap. significasti, non incurritur irregularitas, nisi in casibus à jure expressis; in jure autem, excepto homicidio, nullibi est expressum, in dubio facti contrahi irregularitatem: ergo hæc non contrahitur; imò utrum in

aliis materiis præter homicidium inducta sit irregularitas, est dubium juris; in dubio autem juris non est quis censendus irregularis, si post adhibitam debitam diligentiam non elucescat veritas, ut dictum est supra.

2. Quia omnia jura clamant in dubio delicto reum esse absolvendum, regula favorabiliores 168. ff. de regul. juris, & regul. cum sunt, eodem tit. in 6. ubi, cum sunt jura partium obscura, reo favendum est potius, quàm aëtori; aëto enim non probante, absolvendus est reus, Gloss. verb. cum sunt. quoties autem factum manet dubium, manet quoque delictum non probatum, atque adeò absolvendus est reus, quamvis altera pars sit æquè dubia; à qua proin regula non est recedendum absque juris textu expresso, qualis in solo dubio irregularitatis homicidii reperitur, non item in aliis materiis in ordine ad incurrendam irregularitatem.

Et hac ratione, ac distinctione inter hæc dubia putat Tambur. conciliari posse prædictos Pontifices, dicendo Clementem, & Innocentium novum jus condendo (antea enim non aderat aliud antiquum jus id decernens, teste Joan. Præposito q. 5. de irregul. dub. 8.) decernere in dubio facti homicidii hominem esse irregularem in utroque foro; Bonifacium verò eorum Successorem as-

G g g 2

lere

ferere hominem non esse in aliis dubiis irregularem, sed supponere esse irregularem in dubio facti homicidii; cum enim dicat, nullam irregularitatem incurri, nisi sit in jure expressa; in jure autem non sit expressa pro aliis dubiis in aliis materiis, sed solum per præfatos Pontifices pro dubio facti homicidii, idcirco supponit irregularitatem incurri in dubio facti homicidii, non autem in aliis dubiis in aliis materiis. Unde Principium illud in contrarium adductum, quod in dubio tutior pars sit eligenda, respondent Sanch. & Palao cum aliis citatis, intelligendum esse de consilio & decentia, non autem, semper observandum esse de præcepto, ipsi quoque Pontificem non eò niti tanquam principio necessario obligante in omnibus materiis, sed ei tanquam optimo consilio innixum id decrevisse in materia homicidii ob specialem indecentiam, quam habet ad Ordines. Præterea principium illud, quod in dubiis tutius sit eligendum, intelligi debet de dubio practico, ut notant S. Antonin. 1. p. 1. 3. c. 10. §. 10. Sylvest. Navar. Henriq. Sanch. & alii, & tunc esse de præcepto, ut si practice dubites, an hæc, & nunc tenearis jejunare, teneris jejunare, dum id dubium non deponitur, aliàs actus fieret cum conscientia practice dubia.

Ex dictis inferunt Sanch. Palao, Bonac. & alii, ob mutilationem du-

biam te non debere irregularem reputare; quia mutilatio, esto disponat ad homicidium, non est tamen homicidium: cum ergo jura in solo dubio facti homicidii hanc irregularitatem Statuerint, non est pœna adeò rigida extendenda ad dubium facti de mutilatione.

Ad 2. Q. Vel plures ex condicto, & consilio alterum graviter vulnerant, vel absque conspiratione, & consilio, sed in rixa repentina inter eos orta? Si plures ex condicto, & consilio lethaliter alterum vulnerent, etsi vulneratus ex unius tantum vulnere moriatur, omnes sunt Rei homicidii, & consequenter irregulares; quia omnes proximè cooperati sunt ad homicidium se se concitando, illudque consulendo, ex qua concitatione, auxilio, & consilio secutum est homicidium, ut docet communis in cap. significasti de homicid. 384

Si verò plures absque conspiratione, & consilio in rixa alterum aggrediantur, & unus tantum lethale vulnus infligat, tunc si nullus cognoscatur, qui vulnus lethale inflixerit, omnes, qui de homicidio dubii sunt, irregulares efficiuntur juxta superius cit. jura. Quapropter Judex ignorans, quis illorum vulnus lethale inflixerit, omnes reputat homicidas, quia omnes rixando deliquerunt, esto non pœna ordinaria, sed arbitraria eos punire debeat, ut multis allegatis docet Covar. cit. Clement. Si furiosus. Si verò